

комунікативних умінь і навичок студентів, активізації їхнього оперативного, аналітичного та креативного мислення.

Список використаних джерел

1. Захарова Н. И. Внедрение информационных технологий в учебном процессе.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: Перун, 2004 – 1440с.
3. Кручек В. А. Педагогічні аспекти формування комунікативних вмінь студентів / В. А. Кручек // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2000. – Вип. 30. – С.213 – 219.
4. Міщук І. М. Формування готовності майбутніх учителів гуманітарного профілю до педагогічної комунікації: автореф. Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / І.М. Міщук; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К.: Б. в., 2011. – 20 с.

ОЖОГАНІЧ О.В.,
БРИЖАК Н. Ю.,

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ІГОР

На сучасному етапі розвитку освіти одним із стратегічних завдань визначено необхідність формування активної, творчої особистості. Таку підготовку необхідно розпочинати з перших днів перебування її в школі. Згідно з концепцією Нової української школи на молодших школярів чекає зовсім новий підхід до навчання: учні початкової школи будуть більше гратися, експериментувати та більше працювати у колективі [2].

В початковій школі ігрова діяльність в сучасних умовах має займати належне місце в житті дітей та відігравати відповідну роль у формуванні дитячої особистості. Гра як метод музично-естетичного виховання має важливе значення для школярів і є одним з основних видів діяльності учнів початкової школи і найважливішим засобом її виховання. Успішне вирішення означеної проблеми передбачається визнанням значення гри серед інших видів життєдіяльності молодших школярів. Тож і сучасна програма «Музичне мистецтво» націлює на широке застосування музичних ігор, різноманітних музичних вправ, танцювальних рухів тощо.

У музичній педагогіці термін «музично-дидактична гра» належить Н. Ветлугіній, яка ввела їх як окремих і обов'язковий компонент музичного заняття в дошкільних закладах, створила спеціальний «Музичний буквар». Головна мета музично-дидактичних ігор – розвиток сенсорних і музичних здібностей дітей; ознайомлення, поглиблення і закріплення елементарних знань про засоби музичної виразності [11, с.15].

Важливого значення музично-ігровій діяльності надавав видатний український композитор, етнограф, педагог, один із основоположників музично-ігрового репертуару В.Верховинець. Він радить використовувати ігри з танцями і хороводами для учнів молодших класів. «Хай малеча – писав він – бавиться,

співаючи, і хай співає, граючись» [1, с. 25]. На думку педагога, естетично ідеальною є така система виховання, в якій творчий розвиток дітей здійснюється на основі гуманістичної традиції. Доцільність використання з цією метою саме музичних ігор вчений пояснював психолого-фізіологічною природою дитини (бажання рухатись, співати, самореалізовуватись у грі), а також етнічними особливостями українського народу, зокрема його музикальністю [3, с. 153].

В музичній педагогіці існують різні класифікації музичних ігор. Так, Н. Кононова запропонувала класифікацію музичних ігор за видами музичної діяльності: перша група включає ігри під час слухання музики, співу, музично-ритмічної діяльності; іншу групу ігор можна віднести до розвиваючих, які спрямовані на розвиток музичних здібностей дитини – ігри для розвитку тембрового слуху; ігри для розвитку мелодичного слуху і т. д.

На основі аналізу праць В.Семенова про музично-дидактичні ігри, нами була виокремлена їх класифікація, яка представлена в таблиці 1.

Таблиця.1

МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНІ ІГРИ

Виконавські	Слухацькі	Творчі	Теоретичні
Вокально-хорові	Ймовірнісні	Комбінаторні	Метро-ритмічні
Інструментальні	Рольові	Розвиваючі	Звуковисотні
Рухливі	Ігри-драматизації	Імпровізаційні	Музикознавчі

Варто зауважити, що всі музично-дидактичні ігри мають комплексний характер (розвивати у дітей музичні здібності в доступній ігровій формі, допомогти їм розібратись в співвідношенні звуків за висотою, розвивати в них відчуття ритму, тембровий і динамічний слух, прагнення до самостійних дій із застосуванням знань, отриманих на музичних заняттях). Таким чином збагачують дітей новими враженнями, розвивають у них ініціативу, самостійність, здатність до сприйняття, розрізнення основних властивостей музичного звуку.

Музично-дидактичні ігри допомагають дитині в цікавій для неї формі почути, відрізнити, порівняти деякі властивості музики, а потім діяти з ними. Ці ігри повинні бути прості і доступні, цікаві і привабливі, лише в такому випадку вони стають своєрідним збудником бажання дітей співати, слухати музику і танцювати. Разом з тим, на уроках музичного мистецтва ігри не можуть бути обмежені тільки музично-дидактичними.

Музично-дидактичні ігри можуть бути різноманітними за завданням і змістом. Так, ігри-загадки, ігри-змагання сприяють засвоєнню, закріпленню знань, оволодінню способами пізнавальної діяльності, сприяють формуванню в дітей навичок музичного сприймання, вміння розрізняти висоту, тембр, силу і тривалість звуку, планомірно розвивають висотний, динамічний, ритмічний і тембровий слух. Ігри доцільно проводити під час ознайомлення дітей з елементами музичної грамоти, організації процесу спостереження за розвитком музики, розширення емоційного, інтонаційного досвіду, лексичного запасу [5]. Наприклад:

Гра Хто це?

Дидактична спрямованість – закріплення поняття про тембр музичних звуків.

Розвивальні та виховні цілі – формування тембрового слуху; поглиблення довільної уваги, зосередженості; виховання емоційної і слухацької культури.

Хід гри: дітям пропонується впізнавати товаришів за тембром голосу; інший варіант – впізнавати інструмент за його звучанням (у звукозапису) [4].

Гра «Три кити»

Дидактична спрямованість – формування навичок слухання музики, вмінь розрізняти різнохарактерні твори, зокрема пісню, танець, марш.

Хід гри. Діти, уважно слухаючи музику, визначають пісню, танець, марш. Під марш діти пальчиками «марширують» на парті або ногами на підлозі. Коли звучить танець – діти плещуть в долоні. Коли грає пісня – руками виконують плавні рухи [4].

Отже, застосовуючи музично-дидактичні ігри, вчитель робить навчання учнів початкових класів радісним і цікавим, створює умови для виявлення у дітей спектру позитивних емоцій. Розвиває музичну та загальну культуру, формує творчу компетентність молодших школярів.

Список використаної літератури

1. Верховинець В. М. Весняночка. Ігри з піснями для дітей дошкільного віку та молодшого шкільного віку. / За ред. В. М. Верховинця. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Музична Україна, 1973. – 341 с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standarturochhatkovoyi-osviti>
3. Лещенко М. П. Щастя дитини – єдине дійсне щастя на землі: До проблеми педагогічної майстерності: навч.-метод. посіб. / Лещенко М. П. – К.: АСМІ, 2003. – Ч 1, 2. – С. 153, 154, 162.
4. Протас П. П. Використання музично-дидактичних ігор на уроках музики в початкових класах / П. П. Протас. – Глухів: Либідь, 1994. – 13 с.
5. Руда Г. С. Розвиток музичних здібностей учнів початкової школи в процесі ігрової діяльності / Г. С. Руда // Підготовка фахівців соціономічних професій в умовах сучасного соціокультурного простору: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів, аспірантів, магістрантів та студентів / Вінницький держ. пед. ун-т імені М. Коцюбинського. – Вінниця, 2016. – Вип. 4. – С. 309-312.

ОЛЕКСИК Я. В.

Мукачівський НВК «ЗОШ I-III ступенів – ДНЗ» №11

ЛАЛАК Н. В.

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Метою сучасної освіти доцільно визначати підготовку людини, здатної жити в надзвичайно глобалізованому світі, сприймати його змінність як суттєву складову власного способу життя. Динамічність, трансформаційні процеси та неперервна

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>